

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van het Provinciaal Technisch Instituut te Zottegem

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	38596	
	Instelling	Provinciaal Technisch Instituut	
directeur		Marleen VERDONCK	
adres		Sabina van Beierenlaan 35 - 9620 ZOTTEGEM	
telefoon		09-360.19.93	
fax		09-360.13.20	
e-mail		info@pti-zottegem.be	
website/URL		http://www.pti-zottegem.be	
	Bestuur van de instelling	960088 - Provinciebestuur Oost-Vlaanderen te GENT	
adres		Gouvernementstraat 1 - 9000 GENT	
	Scholengemeenschap	111633 - SG Geraardsb.-Brakel-Herzele-Zottegem te GERAARDSBERGEN	
adres		Papiermolenstraat 103 - 9500 GERAARDSBERGEN	
	CLB	114447 - CLB vh GO Oudenaarde te OUDENAARDE	
adres		Eindrieskaai 11 - 9700 OUDENAARDE	
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	15/11/2010, 16/11/2010, 17/11/2010, 18/11/2010	
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18/11/2010	
	Datum bespreking verslag met de instelling	26/11/2010	
	Samenstelling inspectieteam		
	Inspecteur-verslaggever	Roger Van den Borre	
	Teamleden	Agnes Geerts Eric Suys	
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil	

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Project algemene vakken (PAV) in BSO II, BSO III en BSO III,3	7
4.2 Basismechanica in BSO II, Werktuigmachines in BSO III en Computergestuurde werktuigmachines in BSO III,3	8
4.3 Elektromechanica in TSO III	9
4.4 Stuur- en beveiligingstechnieken in TSO III (se-n-se)	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	13
5.5 Curriculum	13
5.6 Begeleiding	13
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het studierendement van de school is hoog. Dat blijkt uit de hoge percentages A-attesteringen, de goede resultaten van de oud-leerlingen in het hoger onderwijs en de hoge tewerkstellingsgraad van de leerlingen die niet in het vervolgonderwijs stappen. De school draagt veel bij tot de brede vorming, wat kan verklaren waarom sommige leerlingen met succes studies aanvatten die niet in het verlengde van hun vooropleiding liggen.

De leerplandoelstellingen voor de doorgelichte vakken en studierichtingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De stages en de geïntegreerde proeven worden goed georganiseerd, zijn kwaliteitsvol en sluiten aan bij het profiel van de respectieve studierichtingen. De stages in het BSO leiden vaak tot tewerkstelling in de sector. De beschikbare stageactiviteitenlijsten zijn nog niet als bijlage bij de stageovereenkomsten gevoegd.

In de vakgroepen wordt geregeld overleg gepleegd. Het overleg wordt beleidsmatig echter weinig aangestuurd en opgevolgd en is vaak beperkt tot organisatorische afspraken. Afspraken met betrekking tot de integratie van inhouden, de graadoverstijgende samenhang, de pedagogisch-didactische aanpak en de evaluatie komen in mindere mate aan bod. De aandacht voor ontwikkeling blijkt uit de vakgerichte nascholingen die worden gevolgd, besproken en toegepast.

De school biedt vooral voor het opleidingsgedeelte van haar BSO- en TSO-studierichtingen sterke ondersteuning op het vlak van logistiek en accommodatie. De materiële ondersteuning voor de basisvorming voldoet. Algemeen wordt ICT voldoende geïntegreerd.

Voor de leerbegeleiding vervullen de leraren hun eerstelijnsrol. Zij hebben veel aandacht voor de ondersteuning van het leerproces, hanteren verscheidene werkvormen en voeren een goed klassenmanagement. Leerlingen die extra hulp nodig hebben, krijgen de kans om leerachterstanden weg te werken tijdens remediërmomenten en inhaallessen. Op schoolniveau is de leerbegeleiding per graad georganiseerd. Er is een vlotte informatiedoorstroming en er wordt kort op de bal gespeeld.

De school heeft in de context van haar GOK-beleid een gestructureerd talenbeleid uitgewerkt. Zij mobiliseert haar leraren en vakgroepen om het taalvaardigheidsonderwijs schoolbreed te dragen en heeft structurele maatregelen genomen om het talenonderwijs te bevorderen, zowel in het BSO als in het TSO. In het derde leerjaar van de derde graad BSO worden enkele lestijden uitgetrokken om de leerlingen vertrouwd te maken met het Franse jargon in hun opleiding. De leerlingen in de TSO-studierichting Stuur- en beveiligingstechnieken krijgen een lestijd Engels en een lestijd Nederlands, zodat ze handleidingen gemakkelijker kunnen lezen en beter leren communiceren met werkgevers en klanten.

De evaluatiepraktijk staat nog niet op punt en is nog niet gelijkgericht. De leerlingen worden voldoende frequent geëvalueerd, maar de evaluatiecriteria zijn niet altijd duidelijk. Aangezien de toetsing in sommige vakken en studierichtingen niet systematisch peilt naar de beheersing van vaardigheden en competenties, voldoet ze niet volledig aan de validiteitsvereisten. Vormen van zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie op leerlingenniveau worden voorlopig in beperkte mate toegepast.

De dagelijkse schoolwerking wordt goed georganiseerd. De schoolleiding hecht veel belang aan zelfevaluatie en interne kwaliteitzorg en onderneemt acties om de interne werking systematisch te evalueren en bij te sturen. Zij handelt strategisch en dynamisch

en slaagt erin de personeelsleden te motiveren om actief bij te dragen tot het kwaliteitsbeleid.

Wat externe evaluatie betreft, heeft de school naar aanleiding van de vorige doorlichting een voorbeeldig parcours afgelegd. De verbeterpunten in het vorige doorlichtingsverslag werden weggewerkt, de sterke punten en voorbeelden van goede praktijk werden geborgd.

De school voert een sterk ondersteunend, participatief en vernieuwend beleid, dat voorziet in de randvoorwaarden om kwaliteitsvol onderwijs mogelijk te maken en te realiseren. Op het vlak van de evaluatiepraktijk heeft ze nog groeimogelijkheden. Aangezien de school voor alle doorgelichte vakken en studierichtingen de leerplannen realiseert en een voldoende studiepeil behaalt, krijgt ze een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie vakken/structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Vakken/structuuronderdelen in de focus

VAKKEN BASISVORMING

Project algemene vakken

KEUZE / SPECIFIEK GEDEELTE

Graad 2 BSO Basismechanica

Graad 3 BSO Computergestuurde werktuigmachines

Graad 3 BSO Werktuigmachines

Graad 3 TSO Elektromechanica

Graad 3 TSO Stuur- en beveiligingstechnieken

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Materieel beheer

Uitrusting

Infrastructuur

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- gedeeld gebruik van de schoolinfrastructuur
- stabiel leerlingenaantal
- gemiddelde OKI² is relatief laag (opvallend in het BSO)
- relatief weinig leerlingen met leerachterstand
- stabiel beleid
- stabiel personeelsbestand
- veel kinderen van oud-leerlingen
- overgrote meerderheid jongens

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde vakken/structuuronderdelen volgende vaststellingen op:

4.1 Project algemene vakken (PAV) in BSO II, BSO III en BSO III,3

Voldoet

Vaststellingen

- Voor de realisatie van het vak gaat de school uit van de leerplannen van het Gemeenschapsonderwijs. De leerplandoelstellingen en eindtermen onder de respectieve domeinen worden in voldoende mate gerealiseerd. Het beheersingsniveau van de leerlingen voldoet. De vakgroep is het erover eens dat vooral de doelstellingen onder 'functionele taalvaardigheid' (tweede en derde graad) en de doelstellingen onder 'functionele tekstgeletterdheid' (derde leerjaar derde graad) moeilijk te realiseren zijn. De leraren bieden voor de realisatie van die doelstellingendomeinen veel ondersteuning en ook het schoolbrede talenbeleid werkt hier compenserend.
- De behandelde thema's sluiten algemeen aan bij de leefwereld van de leerlingen, zijn voldoende actueel en verhogen de schoolse en maatschappelijke weerbaarheid. Sommige thema's focussen echter eenzijdig op bepaalde doelstellingendomeinen, zodat bijvoorbeeld in de derde graad functionele rekenvaardigheid niet systematisch in het onderwijs- en leerproces aan bod komt en geoefend wordt. Algemeen worden in beide graden de vakgebonden attitudinale eindtermen en doelstellingen weinig expliciet nagestreefd.
- Er is een niveauprobleem in het derde leerjaar van de derde graad, waar twee lestijden worden uitgetrokken voor 'PAV Frans'. Die lestijden krijgen een zinvolle invulling, waarbij de overgedragen kennis van het Frans vooral op lexicaal vlak sterk wordt ingekleurd naar de specificiteit van de respectieve studierichtingen. De doelstellingen worden echter niet bereikt op het te verwachten niveau van de doelstellingen die ressorteren onder de cluster 'functionele tekstgeletterdheid' voor III,3. Het laat zich voorzien dat vanaf dit schooljaar, dankzij het aanbod van de moderne vreemde taal Frans vanaf het eerste leerjaar van de tweede graad, het curriculum verticaal wordt opgebouwd met steeds hogere moeilijkheidsgraad, zodat uiteindelijk kan worden beantwoord aan het te verwachten niveau in III,3.
- Enerzijds beschikt de school nog niet over specifieke PAV-lokalen, anderzijds wordt lesgegeven in ruime en aangename lokalen die voldoende leerkrachtig zijn en waar

² onderwijskansenindicator

voldoende leermiddelen aanwezig zijn. Per lesgroep worden een paar lestijden per week vast ingeroosterd in een ICT-lokaal. Een minder passende leeromgeving voor PAV is het wetenschapslokaal, waar werkvormen noodzakelijk voor de verwerving van vaardigheden niet gemakkelijk kunnen worden toegepast.

- Het leerproces wordt sterk begeleid. De vakgroep heeft veel aandacht voor structuren en strategieën als ondersteunende elementen in het leerproces. Ten aanzien van leerlingen met leerachterstanden wordt gedifferentieerd opgetreden. Inhaallessen en remediëringsoefeningen worden aangeboden. Een waaier van werkvormen wordt toegepast. Het klassenmanagement is goed. De lessen verlopen in een ontspannen sfeer en er heerst een open debatacultuur. In III,2 en III,3 wordt vanuit het vak taalsteun geboden voor de geïntegreerde proef.
- De leraren hanteren een systeem van gespreide evaluatie. De evaluatie is overwegend valide, hoewel de toetsing in zekere mate nog aanstuurt op kennisreproductie en de cognitieve beheersing van grotere gehelen op zich. Evaluatievormen zoals zelfevaluatie en wederzijdse evaluatie op leerlingenniveau worden voorlopig weinig toegepast. De klassikale resultaten voldoen. Individuele tekorten voor het vak sporen meestal met tekorten voor andere vakken.
- De vakgroep overlegt geregeld en functioneert goed. Zij professionaliseert zich en multiplificeert de resultaten van nascholingen. Binnen de respectieve graden worden vooral inhoudelijke afspraken gemaakt, met weinig systematische terugkoppeling naar het eigenlijke curriculum en te realiseren doelstellingen. Het uitzetten van leerlijnen met stijgende moeilijkheidsgraad over de graden heen is een werkpunt. Met betrekking tot taalgebruik in cursussen en evaluatiedocumenten wordt meestal de voorbeeldfunctie vervuld.

4.2 Basismechanica in BSO II, Werktuigmachines in BSO III en Computergestuurde werktuigmachines in BSO III,3

Voldoet

Vaststellingen

- Naast de algemene technische en praktische vorming in het specifiek gedeelte van de studierichting Basismechanica kiest de school, in het gedifferentieerd gedeelte, voor de deelclusters Auto en Machines uit het leerplan. De keuze voor dit profiel ligt voor de hand, omdat in de derde graad BSO de studierichtingen Carrosserie en Werktuigmachines aangeboden worden.
- In de studierichtingen Basismechanica, Werktuigmachines en Computergestuurde werktuigmachines worden de leerplandoelstellingen van de technische en praktische vakken in voldoende mate gerealiseerd. Nagenoeg alle leerinhouden komen aan bod en het studiepeil volstaat.
- De band tussen de GIP³ en de eigenheid van de studierichtingen is duidelijk, de kwaliteit van de realisaties is behoorlijk. De leraren PAV zijn betrokken bij de dossiers.
- De keuze van de stagebedrijven is representatief voor het profiel van de studierichtingen en de stageopdrachten bieden een meerwaarde aan de vorming. Hoewel er een geschikt modelformulier in de school voorhanden is, bevatten de stagecontracten geen bijlage met een geïndividualiseerde stageactiviteitenlijst⁴ waarvan aangetoond wordt dat deze voorafgaand aan de stage is samengesteld. De tewerkstelling van de leerlingen is bevredigend en wordt door de school systematisch opgevolgd.
- Het beleid doet heel wat inspanningen om, door middel van een ruime infrastructuur en voldoende hoogtechnologische uitrusting en leermiddelen, in een krachtige en veilige

³ geïntegreerde proef

⁴ Omzendbrief SO /2002/09

leeromgeving te voorzien. In de werkplaatsen zijn de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen voorhanden en worden gepast aangewend.

- De verdeling van de lesopdrachten, de lessenorganisatie en de formele en informele afspraken binnen de betrokken vakgroep dragen bij tot de horizontale en verticale samenhang tussen de leerplandoelstellingen met betrekking tot theorie, technisch tekenen, technologie en praktijk.
- Tekenvaardigheden worden via schetsen, conventioneel tekenen en CAD⁵ verworven. 3D-software wordt niet systematisch ingezet vanaf de tweede graad en men maakt over het geheel van de vorming gebruik van verschillende softwarepakketten. Hierdoor worden kansen gemist om het ruimtelijk inzicht en het tekening lezen bij de leerlingen te bevorderen en het rendement van het onderwijsleerproces te verhogen.
- Het beleid delegeert de opvolging van de leerplanrealisatie aan de vakgroep. De leraren overleggen vooral over organisatorische en materiële elementen van het onderwijsleerproces. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen, het aanwenden van activerende werkvormen en het inzetten van specifieke evaluatiemethoden maken zelden deel uit van dit overleg.
- Nascholingsactiviteiten zijn in hoofdzaak vakgericht en ICT wordt leraargebonden geïntegreerd.
- De individuele begeleiding van de leerlingen voldoet en de leraren streven ernaar de gepaste arbeidsattitudes aan te brengen. Er worden heel wat remediërsinitiatieven genomen.
- De evaluatiepraktijk verloopt nog niet gelijkgericht. De leerlingenevaluatie is vooral op het product gericht en in mindere mate op de beheersing van competenties en op de vorderingen van de leerlingen. Soms wordt ook het proces geëvalueerd. Sporadisch wordt met zelfevaluatie geëxperimenteerd.

4.3 Elektromechanica in TSO III

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen worden in de derde graad TSO Elektromechanica in voldoende mate gerealiseerd. Deze conclusie heeft betrekking op de technische en praktische vakken van het specifiek gedeelte. De school startte in september 2009 met de progressieve implementatie van de nieuwe leerplannen, die einde dit schooljaar zal afgerond zijn. De leerlingen die doorstromen naar het hoger onderwijs behalen daar zeer goede resultaten en het slaagpercentage in het eerste jaar ligt hoger dan het Vlaams gemiddelde, wat aantoont dat de kwaliteit van het onderwijs goed is.
- De realisatie van leerinhouden worden waar mogelijk ondersteund door middel van demonstratieproeven en het gebruik van didactische koffers. De lessen technische vakken vinden plaats in vaklokalen. De vernieuwde uitrusting van de lokalen met lestafels voorzien van ICT-mogelijkheden maken de integratie ervan mogelijk. De uitrusting voor zowel technische als praktische vakken voldoet ruim voor de leerplanrealisatie.
- De lessen verlopen rustig en gestructureerd en er is voldoende interactie tussen leraren en leerlingen. Leerlingen die extra leerhulp nodig hebben, kunnen tijdens de middag terecht bij hun leraren. Soms worden zij uitgenodigd voor een remediëring via een nota in de agenda.
- Binnen de vakgroep worden geen afspraken gemaakt over leerlijnen over de graden heen. Met uitzondering van de geïntegreerde proef zijn er geen initiatieven gevonden die aantonen dat er aandacht besteed wordt aan de horizontale samenhang in de leerplanrealisatie tussen de technische en de praktische component enerzijds en de

⁵ Computer-Aided Design

algemene vakken anderzijds. Het leerplan stelt dat de inhouden geïntegreerd dienen aangeboden te worden en daar zijn leraren nog zoekende. De opvolging van de leerplanrealisatie wordt door het beleid overgelaten aan de vakgroep. Er is een inventarisatie opgemaakt, maar uit de verslagen blijkt niet dat er acties gekoppeld zijn aan de vaststellingen. De vakgroepverslagen tonen aan dat naast de bespreking van de vorderingen in het stappenplan van de geïntegreerde proeven, de leraren hoofdzakelijk overleggen over praktische en organisatorische aspecten van de leerplanrealisatie.

- De leerlingen krijgen de mogelijkheid om in de periode voorafgaand aan de paasvakantie een blokstage van twee weken te doorlopen. De activiteiten sluiten aan bij de leerinhouden en worden door de leerlingen bijgehouden in een logboek. De evaluatie gebeurt aan de hand van de SAM-schaal⁶. Over de technische bekwaamheid wordt niet gerapporteerd.
- De opdracht van de geïntegreerde proef is duidelijk omschreven en de vorderingen worden genoteerd in een logboek. De leraren volgen de leerlingen op en sturen tijdig bij. Inhoudelijk getuigen de proeven van een degelijke kwaliteit.

4.4 Stuur- en beveiligingstechnieken in TSO III (se-n-se⁷)

Voldoet

Vaststellingen

- Het studiepeil in het se-n-se-jaar Stuur- en beveiligingstechnieken voldoet. De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd in hoofde van alle leerlingen. De meeste leerinhouden worden aangeboden.
- De leraren gebruiken het leerplan van het Gemeenschapsonderwijs en werken leerplangericht. Meestal worden eigen cursussen gebruikt. Informeel overleg ondersteunt de horizontale samenhang in de leerplanrealisatie. De afstemming op elkaar van de technische en praktische leerinhouden wordt bekomen door die te clusteren en ze te laten aanreiken door dezelfde leraar. Via aangepaste labopdrachten wordt getracht een aantal leerinhouden van verschillende (sub)vakken met elkaar te confronteren. ICT is volledig geïntegreerd binnen de realisatie van de leerplandoelstellingen.
- De school beschikt over de nodige uitrusting en didactische middelen voor een degelijke leerplanrealisatie.
- Binnen de vakgroep wordt naast de bespreking van organisatorische aspecten aandacht geschonken aan het aanbod van vakgerichte nascholing en het multiplicatoreffect daarvan. De vakgroep is verantwoordelijk voor de samenstelling en de opvolging van aankoopdossiers voor de eigen uitrusting. De vakgroep is eveneens verantwoordelijk voor het opvolgen van de leerplanrealisatie. Eigenaardig is dat de vakgroepwerking door sommigen niet als een ondersteuning wordt ervaren en soms worden de afspraken niet door iedereen nagekomen. De vakgroep geeft aan dat de opvolging door het beleid noodzakelijk is en blijft met het oog op de impact van de afspraken.
- De evaluatiecriteria zijn niet erg duidelijk en er werden hierover in het verleden geen afspraken gemaakt. Een werkpunt dat al voor het schooljaar 2008-2009 werd geformuleerd en dat ook voor het lopende schooljaar wordt hernomen, is de afstemming van de examenvragen op de leerplandoelstellingen. De leraren denken eraan te starten met een 'vraagbaak' met basisvragen die de leerplandoelstellingen omvatten. De kwaliteit van de evaluatievragen is doorgaans goed. De leraren denken na over een systeem om de inhoudelijke opvolging van de leerplandoelstellingen en

⁶ schaal voor attitudemeting

⁷ secundair na secundair

het signaleren van problemen nog beter te communiceren met collega's, leerlingen en directie. De evaluatie van de stageactiviteiten en de geïntegreerde proef is niet transparant.

- De blokstage wordt georganiseerd in twee periodes van twee weken, in het lesrooster opgenomen a rato van vier lestijden per week. Een eerste periode sluit aan bij de kerstvakantie en is een stage in het teken van domotica. De tweede stageperiode, gerelateerd aan alarminstallaties, sluit aan bij de paasvakantie. Het wegvallen van de lestijd wordt gecompenseerd door semesteropdrachten voor het vak TV Stage. Het algemeen stagedossier is conform de regelgeving. Over het gebruik van een stageactiviteitenlijst, conform de regelgeving, bestaat nog enige onduidelijkheid. De beoordeling van de stage gebeurt door middel van de SAM-schaal. Over de technische bekwaamheid wordt niet gerapporteerd.
- De dossiers voor de geïntegreerde proef zijn van een degelijke kwaliteit. In een bijbehorend logboek geeft de leerling een overzicht van de eigen vorderingen. Elke leerling maakt twee proeven waarvan de eerste (domotica) afgewerkt is rond januari. De leerlingen maken nadien nog een tweede technisch dossier in het kader van het certificaat 'onderhoud en installatie van alarmsystemen'.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.3.1 Financiële middelen

5.3.2 Kostenbeheersing voor leerlingen

5.3.3 Uitrusting

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning en ontwikkeling.

Vaststellingen

- De werkingstoelagen voor het Provinciaal Technisch Instituut worden rechtstreeks aan de provincie gestort. De schoolleiding kent het toegekende bedrag en kan dat besteden voor aankopen van uitrusting en materiaal binnen 'de gewone dienst'. Bij het opstellen van de jaarlijkse begroting worden de vakgroepen betrokken. De inrichtende macht en de schoolleiding doen inspanningen om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan hun wensen de uitrusting en het materieel up-to-date te houden. De minimale uitrusting is daarbij het referentiepunt. Er wordt gestreefd naar een billijke verdeling van de middelen.
- De school beschikt over een gedetailleerde inventaris van alle beschikbare leermiddelen en het lokaal waarin die zich bevinden.
- De veiligheid van de zwaar didactische uitrusting wordt door de preventieadviseur van de provincie opgevolgd.
- De school heeft sinds de laatste doorlichting geïnvesteerd in de inrichting van een volledig nieuw labo elektronica, de aanpassing van de werkplaatsen mechanica en

hout met voldoende en veilige machines voor een stijgend aantal leerlingen, de aankoop van CNC draai- en freesmachines met bijbehorende software. Ook de werkplaats voor lassen werd uitgerust met nieuwe TIG, MIG/MAG lastoestellen. Naast de vernieuwing van de gassmeltinstallaties werd ook voorzien in een nieuwe afzuiginstallatie.

- Voor de meeste curriculumonderdelen is de materiële ondersteuning om de leerplannen te realiseren voldoende tot zeer goed. De meeste vaklokalen, labs en werkplaatsen zijn meer dan degelijk ingericht en uitgerust en voldoen aan de vigerende reglementering. De uitrusting wordt eveneens gebruikt door het volwassenenonderwijs PCVO Dender en Schelde – Ninove. Lokalen worden verhuurd aan Leerpunt en CVO VIVA Oost-Vlaanderen. Door het stijgend aantal leerlingen vinden in de werkplaatsen ook lessen plaats op woensdagnamiddag. Dit resulteert in een goede bezettingsgraad en voldoende pedagogisch comfort voor de aangeboden opleidingen.
- De school voert een doeltreffend ICT-beleid. Naast de specifieke computerlokalen zijn alle leslokalen en werkplaatsen uitgerust met minstens één computer. In de leslokalen zijn beamers voorzien om ICT-integratie in de theoretisch lessen mogelijk te maken. De lessen voor PAV worden a rato van twee lestijden ingeroosterd in een computerlokaal. Wat het ICT-gebruik in de lessen betreft, bestaan er nog heel wat vak- en leraarafhankelijke verschillen.

5.3.4 *Infrastructuur*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning en ontwikkeling.

Vaststellingen

- Er is voldoende aandacht voor de creatie van een aangename en veilige schoolomgeving. Wat het patrimonium betreft, is sinds de laatste doorlichting gewerkt aan de inrichting van een atelier voor fiets- en bromfietstechniek en de bouw van een centraal magazijn in de werkplaatsen. Voorts zijn de werkplaatsen mechanica, lassen en enkele lokalen verfraaid en werd in diverse werkplaatsen het persluchtnet volledig vernieuwd. Op de huidige planning staan onder andere de vernieuwing van het dak en de vervanging van sommige ramen.
- De school beschikt over een masterplan met prioriteiten op korte en lange termijn in verband met de werken aan het patrimonium en de aankoop van machines. Deze kosten worden aangerekend in de 'buitengewone dienst' en vormen een extra toelage bovenop de werkingstoelagen. De gunnings- en aankoopprocedures worden, met uitzondering van de dossiervoorbereiding, volledig afgehandeld binnen de diensten van het Provinciaal Bestuur.
- De goed onderhouden ruime campus maakt een verzorgde indruk. De ploeg die hiervoor instaat, getuigt van verantwoordelijkheidszin en vakbewaamheid. De preventiedienst van de Provincie Oost-Vlaanderen waakt over de veiligheid van het patrimonium en het domein.

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, doeltreffendheid en ontwikkeling.

Vaststellingen

- De schoolleiding zet sterk in op leerbegeleiding: enerzijds stimuleert zij de klassentitularissen en leraren om hun eerstelijnsrol optimaal te vervullen, anderzijds voorziet zij in structuren op schoolniveau om de leerbegeleiding zo efficiënt mogelijk te organiseren en om er zoveel mogelijk effecten mee te bereiken.
- De leerbegeleiding wordt gekaderd in de bredere leerlingenbegeleiding. De situatie van elke leerling wordt van bij de intake grondig in kaart gebracht, zodat op alle mogelijke leer- en andere problemen kan worden geanticipeerd, of minstens snel kan worden gereageerd. De school hecht veel belang aan de snelle detectie, analyse en remediëring van leerproblemen en leerachterstanden, evenals aan de vlotte informatiedoorstroming in het belang van alle betrokken participanten.
- In de eerste graad wordt vanaf de integratieweek gefocust op studiemethode, met differentiatie tussen de A-stroom en de B-stroom. In de tweede en derde graad wordt verder belang gehecht aan studiemethode, leren leren en leren plannen, ook in de context van de vakoverschrijdende eindtermen. Individuele trajecten worden uitgezet en stappenplannen ontworpen, met betrokkenheid van klassentitularissen en vakleraren.
- ‘Motiveren’ is een sleutelwoord in de leerbegeleiding. Motivatie wordt immers als een basisvoorwaarde voor een geslaagde remediëring aangezien.
- Heel wat remediëringsinitiatieven worden genomen, waaronder de middagremediëringen en de remediëringen op woensdagnamiddag. Er is speciale aandacht voor neveninstromers uit andere onderwijsvormen, die dan de kans krijgen achterstanden met betrekking tot het specifieke gedeelte van het BSO- of TSO-curriculum in te lopen.
- Remediëringsmaatregelen worden uitdrukkelijk genomen met het oog op effecten. Indien de beoogde effecten uitblijven, wordt gezocht naar alternatieve oplossingen. Wanneer ook de alternatieven geen baat brengen, wordt eventueel een heroriëntering overwogen en wordt de problematiek hoe dan ook verder opgevolgd.
- Alle maatregelen en acties worden schriftelijk gecommuniceerd en bijgehouden, onder meer in de leerlingenagenda en in het leerlingenvolgsysteem, dat voorlopig nog niet is gedigitaliseerd.

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning en ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft haar visie op evaluatie uitgeschreven en licht ze in het schoolreglement en het schoolwerkplan toe aan alle participanten.
- In haar visie stelt de school dat zij belang hecht aan een breed opgezette evaluatie, waarin kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes aan bod komen en dat zelfevaluatie van leerlingen op klassenniveau moet worden aangemoedigd. Uit het onderzoek van de vakken en studierichtingen in de focus blijkt dat niet alle leraren en vakgroepen deze visie delen, respectievelijk ze in praktijk brengen. De afstemming van examenvragen op de beheersing van leerplandoelstellingen en competenties is noch in de basisvorming, noch in de specifieke vorming optimaal. Er zijn zeker voorbeelden van goede praktijk wat zelfevaluatie op leerlingenniveau betreft, maar de praktijk is nog niet algemeen.
- De evaluatie van vakgebonden attitudinale doelstellingen in de basisvorming is voorlopig weinig expliciet. Voor de stages in beide onderwijsvormen wordt de SAM-schaal gebruikt.
- De kwaliteit van de geïntegreerde proef en de inhoudelijke invulling ervan zijn behoorlijk. De evaluatie ervan is echter niet altijd transparant.

5.7.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning en ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft de werkpunten in het vorige doorlichtingsverslag ter harte genomen en heeft de kwaliteit van haar rapportering verbeterd.
- De rapportering biedt meer informatie over leervorderingen en remediërvorstellen.
- Vakcommentaren en remediërvorstellen worden meer gespecificeerd per vakcomponent.
- Er wordt apart gerapporteerd over de stage en de geïntegreerde proef.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- Het algemeen beleid is gebaseerd op een dynamisch leiderschap met een breed democratisch draagvlak. De schoolleiding hecht veel belang aan de gezamenlijke visieontwikkeling.
- Bij de besluitvorming worden alle overleg- en adviesraden actief betrokken. Het besluitvormingsproces voltrekt zich 'bottom-up', veeleer dan 'top-down'. Ook de vakgroepen spelen een rol in de participatieve besluitvorming. Hun werking wordt echter weinig aangestuurd en opgevolgd, zodat de gelijkgerichtheid met betrekking tot de curriculumrealisatie en de evaluatiepraktijk nog niet optimaal is.
- De school heeft een uitgeschreven visie op zelfevaluatie en kwaliteitszorg. Zij onderzoekt en bewaakt haar eigen kwaliteit systematisch en cyclisch aan de hand van verscheidene instrumenten.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het studiepeil in de doorgelichte studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatief beleid.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en opvolging van de vakgroepen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- nihil

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Roger Van den Borre

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Marleen Verdonck